

Heldigvis finnes det godhet i oss ennå

Peder Ingvald Fylkesnes
Bømlo

I vikingtiden reiste nordmennene til andre land og røvet til seg rikdommer, hvis en skal tro på historien. Opp gjennom årene har de rike og mektige fortsatt med å røve fra de fattige i landet. En fattig kårmann måtte stå med lua i hånden og hodet bøyd når storbonden kom forbi.

Vi har nok røvere iblant oss i dag også, det er bare det at i dag kalles det avgifter og gebyrer. Det blir forlangt avgift og gebyrer av mest hva det skal være. Det skal gå til vårt felles beste, men gjør det alltid det?

Det var en sagnfigur der borte i England som ble kalt Robin Hood, han tok fra de rike og ga til de fattige. I dag tar overmakta både fra fattig og

rik. Men at en skal ta så mye fra de fattigste og uføre at de må be på sine knær er en skam.

Kan hende at de gylneste tider for oss har passert toppen og at vi må hjelpe hverandre i stedet for at vi må røve fra hverandre.

Egoismen og kynismen er ikke så vanskelig å få øye på, men heldigvis finnes det godhet i oss ennå. Det viste vi i

årets innsamling, og takk for det. Det kan og kanskje være en hjelp til selvhjelp å få økonomien på fote på den sørlige halvkule, for ellers blir vi vel oversvømt av folk fra sør som vil være med å dele den globale kaken.

Skjev fordeling av godene vil det til en viss grad alltid være, men en viss utjevning hadde vel vært på sin plass.

Nå nærmer det seg jul og vi skal tappe kontoene våre en god del for å gi til hverandre ting som vi strengt tatt ikke trenger. Men gleden av å gi må vi ikke miste, så får alle som kan glede seg. Det er bare framtiden som kan vise oss hvordan det går. Framtiden er ikke kommet ennå, vi er midt opp i nåtiden og må gjøre det beste av ting så godt vi kan.

Mål: Gjøre verden poliofri

Kronikk

LIV OSLAND
EGIL SUNDVE

Medlemmer av
Karmsund Rotary

Rotary er en internasjonal organisasjon med lokal forankring, etablert for mer enn 100 år siden ved at næringslivsfolk hadde vennskapelige møter hos hverandre og på tvers av yrkesprofesjoner. Derfor navnet Rotary. Lokalisering av møtene roterte.

På Haugalandet og omegn finnes det ni klubber. I vår klubb, Karmsund Rotary, er nettverksbygging sentralt. Ukentlig stiller foredragsholdere velvillig opp for å fortelle om sin bedrift, sine prosjekter og hva de er opptatt av.

På den måten får vi innblikk i hverdagen, historien og framtidsvisjonene til mange lokale virksomheter. Vi tror at denne kunnskapen skaper forståelse og toleranse. Vi tror det skaper muligheter.

Alle foreningene gir økonomisk støtte til ulike former for veldedig arbeid. Et stort og viktig prosjekt for rotarianerne er Rotary International sitt arbeid med å utrydde polio.

I midten av forrige århundret var polio en av de mest fryktede epidemiske sykdommene. Som ebola, er polio også en virussykdom. Polioviruset angriper nervesystemet og gir influensalignende symptomer. Høy feber, stiv nakke, kvalme og leddsmerter. Resultatet er lammelser som i verste fall kan ha en dødelig utgang. Sykdommen kan ikke kureres.

Fremdeles husker mange Norges poliomyelitt-epidemier. Det første registrerte tilfellet i Norge var i 1820. I årene 1905, 1911, 1925, 1936 og 1941 hadde vi store epidemier. Tusenvis ble invalidisert. Siste epidemi, som også var den største i Norge, var i perioden 1951-

VAKSINERING: Utryddingsprosessen har blitt svekket i de senere år på grunn av krig, interne uroligheter, fattigdom og folkeforflytninger, skriver kronikkforfatterne. Her gis polio-vaksine til barn i Jalalabad i Afghanistan.

1954. Da hadde vi også mange tilfeller på Haugalandet.

I dag er det et sted mellom 5.000 og 10.000 mennesker som har polio i Norge. En del av disse har sterke ettervirkninger (postpoliosyndrom). Etter 1974 er det ikke registrert noen nye tilfeller av polio som skyldes innenlandsk smitte, men vi har fortsatt tilfeller som er importert.

Rotary har vært og er en del av et internasjonalt initiativ for å utrydde sykdommen. Fra 1979 har Rotary samarbeidet med WHO, UNESCO, UNICEF og FNs mat- og landbruksorganisasjon om dette arbeidet.

Verdens Rotary-klubber har gitt ca. 900 millioner USD til utrydningsprogrammet siden 1979. I 2013 vedtok den norske regjeringen å bevilge 240 millioner til polio-vaksiner. Til sammenligning har dagens regjering vedtatt å yte 184 millioner kroner til å utrydde ebola. Rotary sine kontakter med Melinda og Bill Gates har

også tilført programmet enorme summer.

Vaksinasjon er den viktigste årsaken til at vi har klart å utrydde sykdommen over store deler av verden. I Norge ble vaksine for første gang brukt i

Som et ledd i det viktige arbeidet markerer vi 24. oktober som verdens polioidag.

større målestokk i 1956/57. Fra det tidspunktet fikk vi kontroll på datidens mest fryktede sykdom. Europa for øvrig ble poliofritt så sent som i 2002.

Rotarys Polio Plus-program startet som et femårsprogram hvor man vaksinerte seks millioner barn på Filippinene. Suksessen var enorm og programmet ble utvidet fra

1985. WHOs tidligere generaldirektør, Gro Harlem Brundtland, framhevet Polio Plus som det største helseprosjekt noensinne. I de vaksinerte områdene viste sykdommen en nedgang på hele 99 %.

Målsettingen var opprinnelig å utrydde sykdommen innen 2005. Dessverre har en måttet justere målet. I 2006 var en nede i ca. 1900 registrerte nye tilfeller. Utviklingen etter 2010 viser en forverret situasjon.

Årsaken er blant annet krigføring og manglende engasjement i en rekke land. For eksempel stanset myndighetene i Nord-Nigeria sine vaksinasjonsprogram. Antall poliotilfeller økte sterkt, umiddelbart. Utryddingsprosessen har altså blitt svekket i de senere år på grunn av krig, interne uroligheter, fattigdom og folkeforflytninger.

India er det landet som har flest registrerte polio-tilfeller. Men også Pakistan, Afghanistan og Nigeria er utsatt. Vi får altså stadig nye tilfeller, selv i

FOTO: NTB SCANPIX-REUTERS områder hvor polio var mer eller mindre utryddet.

Mange kjenner til at Syria er rammet, men også Gazastripen og Vestbredden, Sudan, Somalia, Jemen og Indonesia er utsatte områder. Med betydelige folkeforflytninger gir dette store internasjonale utfordringer. Dersom vaksinasjonsprogrammer skal fungere optimalt er vi avhengige av et sterkt internasjonalt engasjement og stabile politiske forhold både globalt og lokalt.

Som et ledd i dette viktige arbeidet markerer vi derfor 24. oktober som verdens polioidag. Denne dagen er valgt fordi det er fødedagen til den amerikanske forskeren, dr. Jonas Salk, som ledet det første teamet som utviklet en vaksine mot polioviruset. I år kunne han vært 100 år. Selv om vi er kommet langt i arbeidet, er målet fortsatt å gjøre verden poliofri. Tusenvis av lokale Rotary-klubber står sammen under mottoet: End Polio Now.